

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. február 18.
(OR. en)

6296/21

Intézményközi referenciaszám:
2021/0033(NLE)

ENV 84
COMER 15
MI 96
ONU 18
CONSOM 41
SAN 73

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. február 17.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 63 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a higanyról szóló Minamata egyezmény részes felei konferenciájának negyedik ülésén az egyezmény hozzáadott higanyt tartalmazó termékekről, valamint higanyt vagy higanyvegyületeket alkalmazó gyártási eljárásokról szóló A. és B. mellékletét módosító határozatok elfogadása tekintetében az egyezmény 4. cikkének (8) bekezdésével és 5. cikkének (10) bekezdésével összhangban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 63 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 63 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.2.17.
COM(2021) 63 final

2021/0033 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a higanyról szóló Minamata egyezmény részes felei konferenciájának negyedik ülésén az egyezmény hozzáadott higanyt tartalmazó termékekről, valamint higanyt vagy higanyvegyületeket alkalmazó gyártási eljárásokról szóló A. és B. mellékletét módosító határozatok elfogadása tekintetében az egyezmény 4. cikkének (8) bekezdésével és 5. cikkének (10) bekezdésével összhangban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya a higanyról szóló Minamata egyezmény (a továbbiakban: megállapodás) részes felei konferenciájának negyedik ülésén az egyezmény A. és B. mellékletét módosító határozatok tervezett elfogadásával kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat. Ezek a mellékletek meghatározzák azoknak a hozzáadott higanyt tartalmazó termékek, valamint higanyt vagy higanyvegyületeket alkalmazó gyártási eljárások (a továbbiakban: higanyeljárások) jegyzékeit, amelyekre vagy kivezetési időpontok, vagy a higany alkalmazását szabályozó rendelkezések vonatkoznak¹.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A higanyról szóló Minamata egyezmény (a továbbiakban: megállapodás)

A megállapodás az emberi egészségnek és a környezetnek a higany és a higanyvegyületek emberi eredetű, levegőbe, vízbe és talajba történő kibocsátásával szembeni védelmét szabályozó legfontosabb nemzetközi jogi keret. A higany teljes életciklusát lefedi, annak elsődleges kitermelésétől a hulladékká vált higany ártalmatlanításáig.

A megállapodás 2017. augusztus 16-án lépett hatályba.

Az Európai Unió (a továbbiakban: Unió) a megállapodás részes fele², csakúgy, mint a legtöbb tagállam³.

A megállapodás 4. cikkének (1) bekezdése értelmében az A. melléklet I. részében felsorolt, hozzáadott higanyt tartalmazó termékek (pl. egyes kompakt fénycsővek) többé nem gyárthatók, importálhatók és exportálhatók az említett mellékletben meghatározott kivezetési időpontok után.

A 4. cikk (3) bekezdésével összhangban a részes felek intézkedéseket hoznak a higany alkalmazásának szabályozására az A. melléklet II. részében felsorolt, hozzáadott higanyt tartalmazó termékek tekintetében.

Az 5. cikk (2) bekezdésével összhangban a B. melléklet I. részében felsorolt higanyt alkalmazó eljárások (pl. klóralkáligyártás) során be kell szüntetni a higany vagy a higanyvegyületek használatát az említett mellékletben meghatározott kivezetési időpontokig.

Az 5. cikk (3) bekezdése értelmében a részes felek intézkedéseket hoznak a higany B. melléklet II. részében felsorolt eljárások során történő alkalmazásának szabályozására, beleértve a higanymentes eljárásokra való átállást is, amennyiben az gazdaságilag és műszakilag megvalósítható.

¹ E dokumentum alkalmazásában a „higany alkalmazásának szabályozása” kifejezés általánosságban olyan követelményeket jelent, mint a higanyról szóló Minamata egyezmény A. és B. mellékletének II. részében meghatározottak.

² A Tanács (EU) 2017/939 határozata (2017. május 11.) a higanyról szóló Minamata Egyezménynek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 142., 2017.6.2., 4. o.).

³ 2020. november 16-án huszonnégy tagállam megerősítette a higanyról szóló Minamata egyezményt: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Portugália, Románia, Svédország, Szlovákia és Szlovénia.

A 4. cikk (4), (7), (8) bekezdése és az 5. cikk (5), (9), (10) bekezdése alapján az A. és a B. mellékletet 2022. augusztus 16-ig felül kell vizsgálni, figyelembe véve a részes felek módosító javaslatait⁴ és a hozzáadott higanyt tartalmazó termékekről, valamint a rendelkezésre álló, műszakilag és gazdaságilag életképes higanymentes alternatívákról továbbított információkat, és ezzel párhuzamosan mérlegelve a környezetet és az emberi egészséget érintő kockázatokat és előnyöket.

A 26. és a 27. cikk megállapítja többek között a megállapodás mellékleteinek módosítására irányuló javaslatok részes felek általi benyújtására, valamint a módosított mellékletek elfogadására és hatálybalépésére vonatkozó alapvető szabályokat. A mellékletek módosítására irányuló javaslatokat a megállapodás titkárságának el kell juttatnia a részes felekhez legalább hat hónappal a megállapodás részes feleinek konferenciája előtt, amelyen azokat elfogadásra javasolják, vagyis jelen esetben legkésőbb 2021. május 1-jén. A javasolt módosított mellékletek elfogadására a 26. cikk (3) bekezdésében és a részes felek konferenciájának első ülésén (2017. szeptember 24–29.) elfogadott, az eljárási szabályokról szóló MC-1/1. határozatban⁵ foglalt szavazási szabályokkal összhangban kerül sor.

Adott melléklet módosítása valamennyi részes fél tekintetében egy évvel azt követően lép hatályba, hogy a megállapodás letéteményese tájékoztat annak elfogadásáról, kivéve azokat a részes feleket, amelyek a 30. cikk (5) bekezdésével összhangban nyilatkozatot tettek. Mivel az Unió nem tett ilyen nyilatkozatot, rá nézve a módosított vagy új mellékletek hatálybalépésére vonatkozó általános szabály alkalmazandó.

2.2. A részes felek konferenciája

A részes felek konferenciája a megállapodás által ráruházott feladatokat látja el. E célból mérlegeli és végrehajtja többek között a megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez szükséges intézkedéseket, beleértve a vonatkozó iránymutatások elfogadását is.

A megállapodás 28. cikke és a fent említett MC-1/1. határozat értelmében minden részes fél egy szavazattal rendelkezik. Ugyanakkor az Unió regionális gazdasági integrációs szervezetként a hatáskörébe tartozó kérdéseket illetően a megállapodásban részes tagállamai számával megegyező számú szavazattal gyakorolja szavazati jogát. Az Unió nem gyakorolhatja szavazati jogát, ha valamelyik tagállama saját maga él szavazati jogával, és fordítva.

2.3. A részes felek konferenciájának tervezett jogi aktusai

A részes felek konferenciája harmadik ülésén (2019. november 25–29.) elfogadta az MC-3/1. határozatot⁶ egy ad hoc technikai szakértői csoport létrehozásáról, amelynek megbeszéléseket kell folytatnia a hozzáadott higanyt tartalmazó termékekről és a higanyt alkalmazó eljárásokról a negyedik ülést megelőző ülásszakközi időszakban. E csoport megbízatása kifejezetten kiterjedt a részes felek által a megállapodás 4. cikkének (4) és (7) bekezdésével, valamint 5. cikkének (4) és (9) bekezdésével összhangban benyújtott, az ilyen termékek és eljárások higanymentes alternatíváinak rendelkezésre állására, műszaki és gazdasági megvalósíthatóságára, környezeti és egészségügyi kockázataira és előnyeire vonatkozó információk javítására és rendszerezésére.

⁴ E dokumentum alkalmazásában a „részes felek” a higanyról szóló egyezmény részes felei.

⁵ MC-1/1. határozat, *Eljárási szabályok*, UNEP/MC/COP1/Dec. 1., elérhető: <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP1/Decisions/tabid/8648/language/en-US/Default.aspx>

⁶ MC-3/1. határozat, *Az A. és a B. melléklet felülvizsgálata*, UNEP/MC/COP3/Dec. 1., elérhető: <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx>

A szakértői munka eredményeinek fényében a részes felek konferenciája a negyedik ülésén várhatóan elfogad egy vagy több határozatot erről a kérdésről (a továbbiakban: tervezett jogi aktusok).

A tervezett jogi aktusok módosítani fogják a megállapodás A. mellékletét, kiegészítve azt további olyan, hozzáadott higanyt tartalmazó termékekkel, amelyek esetében rendelkezésre állnak az emberi egészség és a környezet szempontjából előnyös, gazdaságilag és műszakilag megvalósítható higanymentes alternatívák, és amelyek meghatározott kivezetési időpontoktól gyártási, behozatali és kiviteli tilalom vagy a higany használatát szabályozó intézkedések hatálya alá fognak tartozni.

A tervezett jogi aktusok módosítani fogják a megállapodás B. mellékletét is oly módon, hogy annak I. részét olyan higanyt alkalmazó eljárásokkal egészítik ki, amelyek esetében rendelkezésre állnak az emberi egészség és a környezet szempontjából előnyös, gazdaságilag és műszakilag megvalósítható higanymentes alternatívák, és amelyek során ennél fogva fokozatosan meg kell szüntetni a higany alkalmazását egy meghatározott kivezetési időpontig.

A tervezett jogi aktusok módosítani fogják a megállapodás B. mellékletének II. részét a higanynak a vinilklorid monomer, a nátrium- és a kálium-metilát vagy -etilát (alkoholátok), valamint a poliuretán előállítás során történő alkalmazását szabályozó rendelkezések szigorításával és/vagy további higanyt alkalmazó eljárások és a hozzájuk kapcsolódó követelmények beillesztésével.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az Unió célja a higany alkalmazásának fokozatos kivezetése uniós és globális szinten egyaránt, a lehető leggyorsabban és a lehető legteljesebb mértékben, amennyiben léteznek életképes alternatívák⁷. E célkitűzés eléréséhez mindenképp a hozzáadott higanyt tartalmazó termékek fokozatos kivezetésére és a higanyt alkalmazó eljárások higanymentes eljárásokká való átalakítására van szükség, amennyiben ez megoldható, műszakilag megvalósítható és az emberi egészség és a környezet szempontjából előnyös.

Az e célkitűzés felé tett globális szintű előrelépés hozzájárulna az európai zöld megállapodásban meghatározott, a toxikus anyagoktól mentes környezetre irányuló szennyezőanyag-mentességi célkitűzéshez⁸. Emellett hozzájárulna a vegyi anyagokra vonatkozó 2020. évi uniós fenntarthatósági stratégia⁹ végrehajtásához is, amelyben az Európai Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy nemzetközi szinten továbbra is vezető szerepet töltsön be a vegyi anyagok felelős kezelése terén, többek között az uniós normák világszintű végrehajtásának előmozdítása révén.

⁷ Lásd: [A Tanács következtetései „A higanyra vonatkozó közösségi stratégia felülvizsgálatáról” c. közleményhez, 2011. március 14.](#)

⁸ A Bizottság közleménye, 2019.12.11., *Az európai zöld megállapodás*, COM(2019) 640 final.

⁹ A Bizottság közleménye, 2020.10.14., *A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia a toxikus anyagoktól mentes környezetért*, COM(2020) 667 final.

A megállapodás A. mellékletének felülvizsgálata, amely melléklet tartalmazza a gyártási, behozatali és kiviteli tilalom vagy a higany alkalmazására vonatkozó követelmények hatálya alá tartozó, hozzáadott higanyt tartalmazó termékek jegyzékét.

Az Unió által képviselendő álláspont a következőkön alapul:

A higanyról szóló (EU) 2017/852 rendelet (a higanyról szóló rendelet)¹⁰ II. melléklete – amely átültette a megállapodás A. mellékletét (I. rész) – szélesebb alkalmazási körrel rendelkezik, mint a megállapodás, mivel több, hozzáadott higanyt tartalmazó termékre (pl. a gombelemekre is) vonatkozik.

Az uniós beadvány (2020. március), amely az MC-3/1. határozattal¹¹ összhangban továbbításra került, számos további, higanyt tartalmazó terméket határoz meg, amelyek esetében rendelkezésre állnak megvalósítható és előnyös higanymentes alternatívák, köztük olyan termékeket is, amelyeket már tilos forgalomba hozni a belső piacon és importálni^{12/13}, pl. a 2011/65/EU irányelv¹⁴ és az 1907/2006/EK rendelet (REACH)¹⁵ értelmében, viszont amelyekre még nem vonatkozik gyártási és kiviteli tilalom.

Ennélfogva az A. melléklet globális szintű felülvizsgálata számos lehetőséget kínál az egyenlő versenyfeltételek javítására szerte a világon, valamint a higany alkalmazása és az abból adódó szennyezés további csökkentésére:

1. A meglévő, fejlettebb uniós jogszabályok és a megállapodás közötti különbség csökkentése azáltal, hogy a megállapodás A. mellékletének I. része kiegészül a higanyról szóló uniós rendelet II. mellékletében már felsorolt termékekkel.
2. A megállapodás A. melléklete I. részének olyan termékekkel történő kiegészítése, amelyek a higanyról szóló uniós rendelet alapján még nem tartoznak gyártási és kiviteli tilalom hatálya alá, de ennek ellenére már nem hozhatók forgalomba az uniós piacon, vagy pedig olyan folyamatban lévő jogalkotási fejlemények tárgyát képezik, amelyek célja hasonló uniós szintű tilalom bevezetése. Amennyiben a felek úgy

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/852 rendelete (2017. május 17.) a higanyról és az 1102/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 137., 2017.5.24., 1. o.).

¹¹ *Uniós beadvány a hozzáadott higanyt tartalmazó termékekről, valamint a higanyt vagy higanyvegyületeket alkalmazó gyártási eljárásokról* (2020. március), elérhető a következő internetcímen: http://www.mercuryconvention.org/Portals/11/documents/meetings/COP4/submissions/EU_AnnexAB.pdf

¹² A „belső piacon történő forgalomba hozatal” fogalma magában foglalja a hozzáadott higanyt tartalmazó termékek forgalomba hozatalát szabályozó uniós jogszabályok szerinti „behozatalt”.

¹³ A vonatkozó uniós jogszabályok teljes listájáért lásd: Bizottsági szolgálati munkadokumentum, hatásvizsgálat, *A higanyról és az 1102/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot kísérő, „A higanyról szóló Minamata egyezmény EU általi megerősítése és végrehajtása” című dokumentum* (SWD/2016/017 final, 2016.2.2.).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/65/EU irányelve (2011. június 8.) egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról (HL L 174., 2011.7.1., 88. o.).

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

döntenek, hogy a megállapodás A. mellékletének II. részét egészítik ki egy vagy több termékkel, vagyis a termékek kivezetésére vonatkozó időpontok meghatározása nélkül, az Unió ebben a szakpolitikai alternatívában is lehetőséget lát a megállapodás és az uniós jog közötti különbségek csökkentésére, feltéve, hogy sor kerül a higany alkalmazását szabályozó egyértelmű intézkedések megállapítására az ilyen termékek vonatkozásában.

Amennyiben a részes felek konferenciájának negyedik ülésén megállapodás születik ilyen kiegészítésekről, és azokat az Unió is támogatja, a Bizottság a higanyról szóló rendelet 20. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el, hogy a rendelet II. mellékletét hozzáigazítsa a megállapodás módosított A. mellékletéhez.

Ezért az Unió által a részes felek konferenciájának negyedik ülésén képviselendő álláspont az, hogy támogatni kell azon jogi aktusok elfogadását, amelyek célja a megállapodás A. melléklete alkalmazási körének kiterjesztése olyan, hozzáadott higanyt tartalmazó termékekre, amelyek gyártása és kereskedelme már tilos a higanyról szóló uniós rendelet II. melléklete értelmében, vagy amelyek forgalomba hozatala már tilos az uniós piacon, vagy amelyek olyan, folyamatban lévő jogalkotási fejlemények tárgyát képezik, amelyek célja hasonló uniós szintű tilalom bevezetése, és amelyek gazdaságilag és műszakilag megvalósítható, valamint a környezetre és az emberi egészségre nézve előnyös higanymentes alternatívákkal helyettesíthetők.

A megállapodás B. mellékletének felülvizsgálata, amely melléklet tartalmazza azoknak a higanyt alkalmazó eljárásoknak a jegyzékét, amelyekre kivezetési időpontok vonatkoznak, illetve amelyek a higany alkalmazását szabályozó követelmények hatálya alá tartoznak.

Az Unió által képviselendő álláspont a következőkön alapul:

Az uniós jog, különösen a higanyról szóló rendelet 7. cikkének (1) és (3) bekezdése, valamint III. melléklete, amely szigorúbban ültette át a megállapodás 5. cikkének (2) és (3) bekezdését, valamint B. mellékletét.

Először is, míg a megállapodás B. melléklete öt konkrét higanyt alkalmazó eljárásra vonatkozik (a klóralkáli, az acetaldehyd, a vinilklorid, az alkoholátok és a poliuretán előállítás), addig a higanyról szóló rendelet III. melléklete olyan omnibusz-rendelkezést tartalmaz, amely meghatározott kivezetési időpontoktól kezdve valamennyi gyártási eljárásban megtiltja az Unióban a higany vagy a higanyvegyületek alkalmazását, azaz mind a katalizátorként (2018. január 1-től), mind az elektródként (2022. január 1-től) történő alkalmazást. Az uniós jog szerinti tilalom alkalmazandósága határozatlan idejű.

Másodszor, bár a higanyról szóló rendelet III. melléklete számos eltérő kivezetési időpontot határoz meg a vinilklorid, az alkoholátok és a poliuretán előállítás tekintetében, ezek a rendelkezések szigorúbbak a megállapodás B. mellékletében foglaltaknál: a higanyról szóló rendelet valójában már 2017. december 11-e óta tiltja a higany *elektródként* történő alkalmazását *klóralkáli gyártása során*, míg a megállapodásban meghatározott kivezetési időpont 2025. Továbbá, míg a higanyról szóló rendelet tiltja a higany *katalizátorként* történő alkalmazását *poliuretán előállítás során* 2018. január 1-jétől és *vinilklorid előállítás során* 2022. január 1-jétől, valamint *elektródként* történő alkalmazását *alkoholátok előállítás során* 2028. január 1-jétől, a megállapodás csak korlátozza a higany használatát, és előírja, hogy a feleknek vagy „arra kell törekedniük”, hogy kivezessék az ilyen használatot 2027. augusztus

16-ig (poliuretán), vagy pedig ki kell vezetniük az ilyen használatot öt évvel azt követően, hogy a részes felek konferenciája megállapította, hogy műszakilag és gazdaságilag megvalósíthatóvá váltak higanymentes alternatívák (a vinilklorid és az alkoholátok esetében). A higanyról szóló rendelet előírja, hogy az alkoholátok előállítására elektródként higanyt alkalmazó már meglévő kapacitások nem növelhetők a kivezetési időpont (2028. január 1.) előtt, a megállapodás viszont nem rendelkezik sem felfüggesztési kötelezettségről a három higanyt alkalmazó eljárás (a vinilklorid, a poliuretán és az alkoholátok előállítása) kapcsán, sem pedig kötelező érvényű kivezetési időpontról.

A megállapodás A. mellékletének felülvizsgálatához hasonlóan a B. melléklet felülvizsgálata is számos lehetőséget kínál az egyenlő versenyfeltételek világszerte történő javítására és a higany ipari felhasználásának csökkentésére:

1. A meglévő, fejlettebb uniós jogszabályok és a megállapodás közötti különbség csökkentése azáltal, hogy a megállapodás B. melléklete kiegészül a vinilklorid, az alkoholátok és a poliuretán higany alkalmazásával történő előállítására vonatkozó kivezetési időpontokkal az uniós vívmányokkal összhangban, valamint a rendelkezésre álló, műszakilag és gazdaságilag megvalósítható higanymentes alternatív eljárások mérlegelésével, amint az az MC-3/1. határozat szerinti 2020. márciusi uniós beadványban szerepel.
2. Az összes meglévő higanyt alkalmazó eljárásra kiterjedő omnibusz-rendelet és kivezetési időpontok beillesztése a megállapodás B. mellékletébe.
3. Olyan rendelet beillesztése a megállapodás B. mellékletébe, amely megtiltja a higanyt alkalmazó eljárások gyártási kapacitásának növelését a részes felek által meghatározandó kivezetési időpontokig.

Ezért az Unió által a részes felek konferenciájának negyedik ülésén képviselendő álláspont az, hogy támogatni kell azon jogi aktusok elfogadását, amelyek célja kivezetési időpont meghatározása valamennyi higanyt alkalmazó eljárás tekintetében, valamint a higany alkalmazását szabályozó rendelkezések szigorítása, különösen azzal a kötelezettséggel kiegészítve, hogy a kivezetési időpontig nem növelhető a gyártási kapacitás.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, amelyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak

kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”¹⁶.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A részes felek konferenciája egy megállapodás, nevezetesen a higanyról szóló Minamata egyezmény által létrehozott szerv.

A részes felek konferenciája által elfogadandó jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusnak minősülnek, mivel a megállapodás részes feleinek intézkedéseket kell hozniuk azok végrehajtásának és betartásának biztosítása érdekében.

A tervezett jogi aktusok nem egészítik ki és nem módosítják a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktusok elsődleges célkitűzése és tartalma a környezet és az emberi egészség védelmét szolgálja.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével.

¹⁶ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, *Németország kontra Tanács*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a higanyról szóló Minamata egyezmény részes felei konferenciájának negyedik ülésén az egyezmény hozzáadott higanyt tartalmazó termékekről, valamint higanyt vagy higanyvegyületeket alkalmazó gyártási eljárásokról szóló A. és B. mellékletét módosító határozatok elfogadása tekintetében az egyezmény 4. cikkének (8) bekezdésével és 5. cikkének (10) bekezdésével összhangban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A higanyról szóló Minamata egyezményt¹⁷ (a továbbiakban: megállapodás) az Unió az (EU) 2017/939 tanácsi határozattal¹⁸ kötötte meg, és az 2017. augusztus 16-án hatályba lépett.
- (2) A megállapodás részes feleinek konferenciája által az első ülésén elfogadott, eljárási szabályokról szóló MC-1/1. határozat értelmében a felek mindent megtesznek annak érdekében, hogy konszenzussal megállapodásra jussanak valamennyi érdemi kérdésben.
- (3) A megállapodás részes feleinek konferenciája 2021. november 1–5-én tartandó negyedik ülésén várhatóan egy vagy több határozatot fogad el (a továbbiakban: javasolt határozatok), amelyek módosítják a megállapodás A. mellékletét, amely azoknak a hozzáadott higanyt tartalmazó termékeknek a jegyzékét tartalmazza, amelyek vagy meghatározott időpontban érvénybe lépő gyártási, behozatali és kiviteli tilalom, vagy a higany alkalmazását szabályozó intézkedések hatálya alá tartoznak, és/vagy a megállapodás B. mellékletét, amely azoknak a higanyt vagy higanyvegyületeket alkalmazó gyártási eljárásoknak (a továbbiakban: higanyt alkalmazó eljárások) a jegyzékét tartalmazza, amelyek vonatkozásában fennáll a higanyfelhasználás meghatározott időpontban történő beszüntetésének a kötelezettsége, illetve amelyek a higanyra vonatkozó követelmények hatálya alá tartoznak.
- (4) A javasolt határozatok kiterjesztenék a megállapodás A. mellékletének alkalmazási körét további, hozzáadott higanyt tartalmazó termékekre a kapcsolódó kivezetési időpontok vagy a higany alkalmazását szabályozó intézkedések meghatározásával.

¹⁷ A higanyról szóló Minamata egyezmény hiteles változata a következő címen érhető el: <https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf>

¹⁸ A Tanács (EU) 2017/939 határozata (2017. május 11.) a higanyról szóló Minamata Egyezménynek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 142., 2017.6.2., 4. o.).

- (5) A megállapodás A. mellékletét az uniós jogba átültető (EU) 2017/852 rendelet¹⁹ II. melléklete már kiterjed több, hozzáadott higanyt tartalmazó termékre, más hozzáadott higanyt tartalmazó termékek pedig az uniós jogszabályok értelmében a belső piacon történő forgalomba hozatalra vonatkozó tilalom hatálya alatt állnak, vagy pedig az ilyen tilalomra irányuló, folyamatban lévő uniós szintű jogalkotási fejlemények tárgyát képezik.
- (6) A javasolt határozatok kiterjesztenék a megállapodás B. mellékletének alkalmazási körét azáltal, hogy kivezetési időpontokat határoznak meg a megállapodás hatálya alá tartozó higanyt alkalmazó eljárásokra vonatkozóan, és/vagy további ilyen eljárásokkal egészítik azt ki a kivezetési időpontok meghatározásával és/vagy az érintett eljárások tekintetében a higany alkalmazását szabályozó követelmények szigorításával.
- (7) Az (EU) 2017/852 rendelet III. melléklete, amely a megállapodás B. mellékletét ülteti át az uniós jogba, több higanyeljárásra vonatkozik, és valamennyi érintett eljárás tekintetében meghatároz kivezetési időpontokat.
- (8) Tekintettel arra, hogy elfogadásuk esetén a javasolt határozatok joghatással fognak bírni, mivel az egyezmény részes feleinek intézkedéseket kell hozniuk azok nemzeti és/vagy regionális szintű végrehajtása érdekében, helyénvaló meghatározni az Unió által az egyezmény részes feleinek konferenciáján képviselendő álláspontot.
- (9) Az Unió jelentős mértékben hozzájárult a megállapodás hozzáadott higanyt tartalmazó termékekre és higanyt alkalmazó eljárásokra vonatkozó rendelkezéseinek kidolgozásához, valamint a megállapodás részes felei konferenciájának harmadik ülésén elfogadott MC-3/1. határozattal²⁰ elindított ülásszakközi szakértői munkához, amely a javasolt határozatokhoz vezetett;
- (10) Az Uniónak támogatnia kell, hogy a megállapodás részes feleinek konferenciája olyan határozatokat fogadjon el, amelyek lehetővé teszik az uniós jog és a megállapodás közötti különbségek csökkentését, és amelyek célja kiterjeszteni a megállapodás alkalmazási körét azokra a hozzáadott higanyt tartalmazó termékekre, amelyek forgalomba hozatala már tilos az uniós piacon, vagy amelyek olyan, folyamatban lévő jogalkotási fejlemények tárgyát képezik, amelyek célja hasonló uniós szintű tilalom bevezetése a higany és a higanyvegyületek alkalmazásának lehetőség szerinti kivezetésére irányuló uniós célkitűzéssel összhangban;
- (11) Az Uniónak támogatnia kell továbbá, hogy a megállapodás részes feleinek konferenciája olyan határozatokat fogadjon el, amelyek lehetővé teszik az uniós jog és a megállapodás közötti különbségek csökkentését annak biztosítása révén, hogy az (EU) 2017/852 rendelet által már szabályozott higanyt alkalmazó eljárások tekintetében meghatározott időpontokban érvénybe lépő kivezetési kötelezettséget vagy a higany használatát szabályozó szigorúbb követelményeket állapítanak meg,

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/852 rendelete (2017. május 17.) a higanyról és az 1102/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 137., 2017.5.24., 1. o.).

²⁰ MC-3/1. határozat, *Az A. és a B. melléklet felülvizsgálata*, UNEP/MC/COP3/Dec. 1., elérhető: <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx>

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A megállapodás részes felei konferenciájának negyedik ülésén az Unió által képviselendő álláspont az, hogy támogatni kell i. a megállapodás A. és B. mellékletének módosításáról szóló olyan határozatok elfogadását, amelyek csökkentenék az uniós jog és a megállapodás közötti különbségeket, valamint ii. az A. mellékletet módosító olyan határozatok elfogadását, amelyek az uniós piacon már betiltott vagy hamarosan betiltásra kerülő hozzáadott higanyt tartalmazó termékek globális gyártási és kereskedelmi tilalmáról rendelkeznek, valamint amelyek a higanyt alkalmazó eljárásokra vonatkozó kivezetési időpontokról vagy szigorúbb követelményekről rendelkeznek.

2. cikk

A megállapodás részes felei konferenciájának negyedik ülésén kibontakozó fejlemények fényében az 1. cikkben említett álláspontot az Unió képviselői – a tagállamokkal egyeztetve – helyszíni koordinációs értekezletek keretében a Tanács további határozata nélkül pontosíthatják.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*